

Statistička prezentacija analiza izbora za Savet REM-a

<i>Ovlašćeni predlagači u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima</i>	<i>Broj predlagača</i>	<i>Broj nominovanih kandidata</i>	<i>Broj predlagača koji ne zadovoljavaj u zakonske kriterijume</i>	<i>Broj kandidata koji ne zadovoljavaju zakonske kriterijume</i>	<i>Proceduralne nepravilnosti ili politički pritisci na predlagače (DA/NE)</i>
I Nezavisne institucije	3	4	0	2	NE
II Akreditovani univerziteti	11	8	0	2	DA
III Udruženja elektr. medija	4	3	0	2	NE
IV Udruženja novinara	5	4	0	2	DA
V Filmska i muzička industrija	22	12	6	1	DA
VI Organizacije - sloboda izražavanja	35	4	3	1	DA
VII Organizacije - zaštita dece	101	6	17	1	DA
VIII Nacionalni saveti	3	3	0	1	DA
IX Crkve i verske zajednice	5	4	0	1	DA
Total	189	48	26	13	Sažetak

Član Saveta može biti samo lice koje ima ugled u javnosti, koje se svojim radom i aktivnostima zalagalo za slobodu izražavanja, slobodan protok informacija, ostvarivanje ljudskih prava, razvoj civilnog društva, unapređenje demokratije, poštovanje ustavnosti i zakonitosti.

Zakon o elektronskim medijima, član 10

Analiza procesa izbora za Savet
Regulatornog tela za elektronske medije
(REM)

Ažurirano: septembar 2025.

Sažetak

Sažetak

Ovaj izveštaj daje pregled drugog ciklusa izbora članova Saveta Regulatornog tela za elektronske medije (REM), pokrenutog 28. aprila 2025. godine odlukom Odbora za kulturu i informisanje Narodne skupštine Republike Srbije, nakon što je prethodni postupak poništen. Javni poziv objavljen je 8. maja 2025. godine, a rok za podnošenje predloga kandidata trajao je do 25. maja. Ukupno je učestvovalo 189 ovlašćenih predlagača koji su nominovali 48 kandidata.

Analiza pokazuje da 26 predlagača i 13 kandidata ne ispunjava zakonske kriterijume iz Zakona o elektronskim medijima. Tokom procesa zabeležene su proceduralne nepravilnosti, različita tumačenja zakonskih odredbi i povlačenje većeg broja predlagača i kandidata zbog osporavanja regularnosti postupka. Odbor je u više navrata razmatrao prigovore i mišljenja ministarstava, ali su ostale otvorene dileme oko statusa pojedinih predlagača i kandidata.

Na sednicama održanim 1. i 2. jula 2025. godine usvojen je izveštaj sa spornom listom predlagača i kandidata, kojim su pojedine organizacije isključene iako ispunjavaju zakonske uslove, dok su druge, koje ne pripadaju predviđenim kategorijama, uključene. Usled suštinskih razlika u tumačenju zakona između predlagača i članova Odbora, doneta je odluka da se u proces uključi i Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju (OEBS) radi davanja mišljenja.

Trenutno, proces se nalazi u zastoju i u fazi čekanja na mišljenje OEBS-a, nakon čega bi trebalo da uslede usaglašavanje kandidata među predlagačima, intervjui sa kandidatima i konačna odluka Narodne skupštine.

Septembar, 2025

Sadržaj

Trenutni pregled faza procesa izbora Saveta REM-a	10
Analiza po grupama predlagača	12
I Grupa predlagača: Nezavisne institucije	12
Sažetak	12
1. Grupa predlagača	12
2. Lista predlagača.....	13
3. Lista kandidata	13
4. Problemi i izazovi.....	13
Nelegalnost predlagača.....	13
Nelegalnost kandidata	13
Proceduralne nepravilnosti	14
5. Prednosti nominacija.....	14
II Grupa predlagača: Akreditovani univerziteti u Republici Srbiji	15
Sažetak	15
1. Grupa predlagača	15
2. Lista predlagača.....	15
3. Lista kandidata	15
4. Problemi i izazovi.....	16
Nelegalnost predlagača.....	16

Nelegalnost kandidata	16
Proceduralne nepravilnosti	18
5. Snage nominacija	18
III Grupa predlagača: Udruženja izdavača elektronskih medija u Republici Srbiji	18
Sažetak	18
1. Specifičnosti grupe predlagača	19
2. Lista predlagača.....	19
3. Lista kandidata	19
4. Problemi i izazovi.....	19
Nelegalnost predlagača.....	19
Nelegalnost kandidata	19
Proceduralne nepravilnosti	20
5. Snage nominacija	21
IV Grupa predlagača: Udruženja novinara	21
Sažetak	21
1. Grupa predlagača	21
2. Lista predlagača.....	21
3. Lista kandidata	21
4. Problemi i izazovi.....	22
Nelegalnost predlagača.....	22
Nelegalnost kandidata	22
Proceduralne nepravilnosti	23

5. Snage nominacija	23
V Grupa predlagača: Udruženja filmskih, scenskih i dramskih umetnika i udruženja kompozitora	23
Sažetak	23
1. Grupa predlagača	24
2. Lista predlagača.....	24
3. Lista kandidata	25
4. Problemi i izazovi.....	26
Nelegalnost predlagača.....	26
Nelegalnost kandidata	29
Proceduralne nepravilnosti	30
5. Prednosti nominacija.....	30
VI Grupa predlagača: Udruženja građana koja se bave slobodom informisanja	30
Sažetak	30
1. Grupa predlagača	31
2. Lista predlagača.....	31
3. Lista kandidata	32
4. Problemi i izazovi.....	33
Nelegalnost kandidata	33
Nelegalnost predlagača.....	33
Proceduralne nepravilnosti	34
5. Snage nominacija	34
VII Grupa predlagača: Udruženja građana koja se bave pravima deteta.....	34

Sažetak	34
1. Grupa predlagača	35
2. Lista predlagača.....	37
3. Lista kandidata	40
4. Problemi i izazovi.....	40
Nelegalnost predlagača.....	40
Nelegalnost kandidata	41
Proceduralne nepravilnosti	41
5. Snage nominacija	42
VIII Grupa predlagača: Nacionalni saveti nacionalnih manjina.....	42
Sažetak	42
1. Grupa predlagača	42
2. Lista predlagača.....	43
3. Lista kandidata	43
4. Problemi i izazovi.....	43
Nelegalnost predlagača.....	43
Nelegalnost kandidata	43
Proceduralne nepravilnosti	44
5. Snage nominacija	44
IX Grupa predlagača: Crkve i verske zajednice.....	44
Sažetak	44
1. Grupa predlagača	44

2. Lista predlagača.....	44
3. Lista kandidata	44
4. Problemi i izazovi.....	45
Nelegalnost predlagača.....	45
Nelegalnost kandidata	45
Proceduralne nepravilnosti	46
5. Snage nominacija	46

Trenutni pregled faza procesa izbora Saveta REM-a

Poziv za prijavu: Odbor za kulturu i informisanje Narodne skupštine Republike Srbije usvojio je Odluku o pokretanju postupka za predlaganje kandidata za izbor članova Saveta Regulatornog tela za elektronske medije 28. aprila 2025. godine, nakon dvonedeljne studentske i građanske blokade Radio-televizije Srbije. Kao ključni uslov da se blokada okonča, studenti i studentkinje su zahtevali raspisivanje novih izbora za članove i članice Saveta REM-a. Na sednici je Odbor za kulturu i informisanje najpre poništio prethodno donetu odluku o izboru članova Saveta REM-a, ali bez adresiranja svih nepravilnosti zabeleženih u prvom pokušaju konstituisanja ovog tela. Javni poziv je objavljen u „Službenom glasniku“ tek 8. maja 2025. godine, kada su počeli da teku zvanični rokovi predviđeni pozivom.

Otvoreni period prijava: Javni poziv za nominacije bio je otvoren do 25. maja 2025. godine, omogućavajući ovlašćenim predlagačima da podnesu svoje predloge za kandidate/kinje za novi Savet REM-a.

Rok za dopunu kandidatura: Odbor za kulturu i informisanje konstatovao je u [Izveštaju o primljenim predlozima kandidata za člana Saveta Regulatornog tela za elektronske medije](#) od 30. maja 2025. godine da sedam predlagača i 13 kandidata ne ispunjava uslove propisane javnim pozivom i da treba da dostave dopunu podnete dokumentacije najkasnije do 5. juna 2025. godine.

Sastanak Odbora: Odbor za kulturu i informisanje je odmah dan nakon određenog roka za dostavljanje dopuna dokumentacije, 6. juna 2025. godine, održao sednicu na kojoj je usvojen [Izveštaj o otklanjanju nedostataka predloga kandidata za člana Saveta Regulatornog tela za elektronske medije](#).

Sastanak Odbora: Odbor za kulturu i informisanje je ponovo održao sednicu 11. juna 2025. godine na kojoj je usvojio [Dopunski izveštaj o otklanjanju nedostataka predloga kandidata za člana Saveta Regulatornog tela za elektronske medije](#) u kojem se konstatuje prijem dopunjene dokumentacije koja je pristigla kasnije preporučenom poštom a koja je blagovremeno podneta.

Usaglašavanje kandidata i istupanje iz procesa: Odbor za kulturu i informisanje zakazao je sastanke za usaglašavanje kandidata među predlagačima za 13. jun i 16. jun. Međutim, 12. juna, 6 filmskih udruženja i Asocijacija dramskih umetnika zajedno sa 4 svoja kandidata/kinje povlači se iz procesa. U petak 13. juna 72 predlagača i 12 kandidata/kinja takođe istupa iz procesa zbog neregularnosti koje je Odbor odbio da rešava. Iz Odbora potom stiže odluka da se ostali sastanci usaglašavanja zakazani za 16. jun otkazuju.

Sastanak Odbora: Odbor za kulturu i informisanje je ponovo održao sednicu 23. juna 2025. godine na

kojoj su razmatrana mišljenja različitih ministarstava o primeni zakona kao i predlog za odlaganje javnog slušanja sa kandidatima. Odbor Skupštine Srbije za kulturu i informisanje odlučio je 23. juna da do daljeg odloži javno slušanje na temu "Razgovor sa kandidatima za članove Saveta Regulatornog tela za elektronske medije (REM)".

Sednica Odbora: Odbor za kulturu i informisanje je ponovo održao sednicu 30. juna 2025. godine na kojoj je razmatrano mišljenje Ministarstva informisanja i telekomunikacija o primeni odredaba Zakona o elektronskim medijima.

Sednica Odbora sa predlagačima koji su slali primedbe: Odbor za kulturu i informisanje je održao sednicu 1. jula na kojoj je prisustvovala i predsednica Narodne skupštine Ana Brnabić, kao i međunarodni predstavnici. Na sednici su razmatrani prigovori na listu kandidata i na listu ovlašćenih predlagača.

Nastavak sednice Odbora sa predlagačima koji su slali primedbe: Nastavak razmatranja prigovora na predlagače i kandidate održan je 2. jula 2025. godine. Međutim, ovde je došlo do novih, kršenja zakona u okviru dve grupe predlagača (udruženja čiji su ciljevi zaštita dece i udruženja filmskih, scenskih i dramskih umetnika i kompozitora). Sednica je završena bez glasanja o pojedinim prigovorima u ovim kategorijama. Odbor je na kraju usvojio Izveštaj u kojem je isključio neke od organizacija koje ispunjavaju zakonom propisane kriterijume, dok je uključio pojedine koje u skladu sa zakonom nisu ovlašćeni predlagači. Na komentar Građanskih inicijativa na ovaj dokument, stigao je odgovor u kom smo obavješteni da će se zbog suštinskih razlika u tumačenju zakona, predstavnici Odbora obratiti OEBS-u za pomoć u rešavanju nastale situacije.

Tumačenje OEBS-a (novi korak, nastao nakon potrebe za tumačenjem zakona od strane Odbora)

Usaglašavanje kandidata među predlagačima (predstoji)

Intervjui sa kandidatima (predstoji)

Parlamentarna sednica za konačnu odluku (predstoji)

Analiza po grupama predlagača

I Grupa predlagača: Nezavisne institucije

Sažetak

Grupa predlagača, koju čine Zaštitnik građana, Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti i Poverenica za zaštitu ravnopravnosti, ima važnu ulogu u nominovanju kandidata za Savet REM-a. Zaštitnik građana i Poverenik za informacije su suočeni sa kritikama zbog popuštanja pod uticajem države, što utiče na integritet njihovih nominacija. Nominacije Stevice Smederevca i Žarka Simovića, dugogodišnjih zaposlenih u REM-u, treba diskvalifikovati zbog sukoba interesa i njihovog usklađivanja sa interesima vladajuće stranke. Kako bi se osigurala transparentnost i kredibilitet, nelegalni kandidati moraju biti uklonjeni, a grupa treba da prioritizuje nezavisne i kvalifikovane kandidate. Međutim, prigovori nisu usvojeni i ova dva kandidata svrstana su na konačnu listu kandidata.

1. Grupa predlagača

Ova grupa predlagača ima ključnu ulogu u nominovanju kandidata za Savet REM-a, u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima. Njihove nominacije su ključne za osiguranje nezavisnosti, profesionalizma i usklađenosti sa zakonom budućeg sastava i rada Saveta. Svaki predlagač je odgovoran za održavanje transparentnosti i proceduralnog integriteta i da se pridržava kriterijuma definisanih zakonom.

Ova grupa predlagača koju čine Zaštitnik građana, Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti i Poverenica za zaštitu ravnopravnosti, suočava se sa izazovima u održavanju ravnoteže između nezavisnosti i konsenzusa. Dok je zadatak kolektivnog nominovanja kandidata složen, ove institucije posluju pod različitim nivoima uticaja države, što utiče na njihovu sposobnost da nominuju nepristrasne i kandidate koji ispunjavaju zakonske kriterijume. Poverenica za zaštitu ravnopravnosti se izdvaja kao najnezavisniji član ove grupe, dosledno se odupirući državnom pritisku. Nasuprot tome, Zaštitnik građana i Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti su suočeni sa kritikama zbog popuštanja pod uticajem vlasti, što dovodi u pitanje njihovu sposobnost da deluju autonomno u procesu nominacije.

2. Lista predlagača

- Zaštitnik građana
- Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti
- Poverenica za zaštitu ravnopravnosti

3. Lista kandidata

- Stevica Smederevac (Zaštitnik građana, Poverenik)
- Žarko Simović (Zaštitnik građana, Poverenik)
- Gordana Predić (Poverenica za zaštitu ravnopravnosti)
- Jelka Jovanović (Poverenica za zaštitu ravnopravnosti)

4. Problemi i izazovi

Nelegalnost predlagača

Ne postoji.

Nelegalnost kandidata

Stevica Smederevac i Žarko Simović ne ispunjavaju uslove propisane članovima 10. i 15. Zakona o elektronskim medijima, koji propisuju nezavisnost i integritet kandidata. Oba kandidata su bila zaposlena u REM-u u periodu za koji postoji saglasnost da REM nije obavljao svoje dužnosti zakonito i samostalno. Oni ne mogu biti članovi najvažnijeg tela ove nezavisne institucije jer su u njoj sve vreme bili angažovani tokom perioda u kojem REM nije postupao u skladu sa zakonom i svojim nadležnostima. Tako oba kandidata ne ispunjavaju preduslove iz člana 10. Zakona o elektronskim medijima, koji kaže da član Saveta može biti samo lice koje ima ugled u javnosti, koje se svojim radom i aktivnostima zalagalo za slobodu izražavanja, slobodan protok informacija, ostvarivanje ljudskih prava, razvoj civilnog društva, unapređenje demokratije, poštovanje ustavnosti i zakonitosti. Oni takođe ne ispunjavaju ni preduslove iz člana 15. Zakona o elektronskim medijima koji propisuje da član Saveta ne može biti lice koje svojim delovanjem i ponašanjem dovodi u pitanje ugled Regulatora i njegovu samostalnost i nezavisnost. Građanske inicijative su, u želji za postizanjem dogovora i ustanovljavanja novog REM-a, odustale od prigovora koji se odnose na integritet i nezavisnost kandidata s obzirom na težinu dokazivanja ovih

tvrdnji.

Odbor je nakon sednica održanih 1. i 2. jula 2025. godine utvrdio listu predloženih kandidata koji ispunjavaju uslove za člana Saveta Regulatora. Na listi su se našli i Stevica Smederevac i Žarko Simović. Odbor je u obrazloženju konačne liste predlagača i kandidata izneo tumačenje da zaposleni u službi Regulatora ne mogu biti odgovorni za postupanje funkcionera u sastavu Saveta REM-a te su time odbacili i argument koji se odnosi na angažovanje ova dva kandidata u ovoj instituciji u periodu kada REM nije postupao u skladu sa Zakonom i svojim nadležnostima.

Jedna kandidatkinja koju je predložila Poverenica za zaštitu ravnopravnosti, Jelka Jovanović izuzeta je sa liste kandidata za člana/icu Saveta REM-a u konačnom izveštaju Odbora, zbog toga što navodno ne ispunjava uslove za članstvo u ovom telu.

Proceduralne nepravilnosti

5. Prednosti nominacija

Nema.

II Grupa predlagača: Akreditovani univerziteti u Republici Srbiji

Sažetak

Ova grupa predlagača ima ključnu ulogu u nominovanju članova za Savet REM-a. Iako među predlagačima nema nelegalnih subjekata, postoje ozbiljna zakonska i etička osporavanja pojedinih kandidata. Bojan Bilbija ne ispunjava uslov desetogodišnjeg iskustva u elektronskim medijima i svojim javnim nastupima krši osnovne principe ljudskih prava i profesionalnog integriteta. Prigovor na njegovu kandidaturu je usvojen. Milan Petković je povezan sa GONGO novinarskim udruženjima, što ugrožava zahtev zakona za nezavisnost i samostalnost članova REM-a. Našao se na konačnoj listi kandidata.

1. Grupa predlagača

Bilo koji akreditovani univerzitet, javni ili privatni, može nominovati kandidate za Savet REM-a.

2. Lista predlagača

1. Univerzitet „Alfa“
2. Univezitet u Novom Pazaru
3. Univerzitet u Novom Sadu
4. Univerzitet umetnosti
5. Univerzitet odbrane u Beogradu
6. Kriminalističko policijski univerzitet
7. Državni univerzitet u Novom Pazaru
8. Univerzitet MB, Beograd
9. Univerzitet u Beogradu
10. Univerzitet u Prištini, Kosovska Mitrovica
11. Univerzitet EDUCONS

3. Lista kandidata

1. Bojan Bilbija (Univerzitet u Prištini, Univerzitet u Novom Sadu, Univerzitet odbrane u Beogradu, Kriminalističko policijski univerzitet, Državni univerzitet u Novom Pazaru, Univerzitet MB, Univerzitet EDUCONS)

2. Milan Petković (Univerzitet u Prištini, Univerzitet u Novom Sadu, Univerzitet odbrane u Beogradu, Kriminalističko policijski univerzitet, Državni univerzitet u Novom Pazaru, Univerzitet MB, Univerzitet EDUCONS)
3. Predrag Kajganić (Univerzitet „Alfa“)
4. Milan Radovanović (Univerzitet „Alfa“)
5. Alen Omerović (Univerzitet u Novom Pazaru)
6. Misala Pramenković (Univerzitet u Novom Pazaru)
7. Vanja Šibalić (Univerzitet u Beogradu, Univerzitet umetnosti)
8. Irina Milutinović (Univerzitet u Beogradu, Univerzitet umetnosti)

4. Problemi i izazovi

Nelegalnost predlagača

Nema nelegalnih predlagača.

Nelegalnost kandidata

Kandidat Bojan Bilbija ne ispunjava zakonske predušlove definisane članom 10. Zakona o elektronskim medijima koji se odnose na deset godina radnog iskustva u elektronskim medijima. Bilbija je radio isključivo u štampanim medijima (*Politika*), a ne elektronskim medijima (TV i radio), što je sužena kategorija u zakonu. Bojan Bilbija u svojim tekstovima u časopisu *Pečat* više puta je prekršio osnovne principe koji se, prema Zakonu o elektronskim medijima, zahtevaju za članstvo u Savetu REM. Svojim izjavama omalovažava koncept ljudskih prava, promovise govor mržnje nazivajući ukrajinske zvaničnike „nacističkim zločincima“, širi teorije zavere predstavljajući građanske proteste kao „Soroš režiju“, i relativizuje nacizam poredeći savremenu Evropu sa Hitlerovim režimom. Takvi javni nastupi direktno suprotstavljeni obavezi zalaganja za slobodu izražavanja, ljudska prava, demokratiju i poštovanje ustavnosti, i predstavljaju delovanje koje ozbiljno narušava ugled i nezavisnost REM-a, čime Bilbija ne ispunjava ni uslove iz člana 10, ni iz člana 15 Zakona. Kao politički urednik dnevnog lista *Politika*, gospodin Bilbija je odgovoran za kontroverzni tekst „Američki NED sponzoriše proteste protiv srpske vlade“ (avgust 2024), koji je deo ciljanih napada na civilno društvo. Savet za štampu je utvrdio da su u tekstu prekršene brojne tačke Kodeksa novinara Srbije. *Politika* nije objavila odluku Saveta, iako je na to bila obavezna kao član tog samoregulatornog tela. Bilbija, kao urednik, snosi direktnu odgovornost za

to. Ovakvo odbijanje predstavlja zanemarivanje profesionalnih i etičkih standarda novinarstva, što direktno podriva osnovnu misiju REM-a - očuvanje zakonitosti, profesionalizma i etike u medijima. U svojoj profesionalnoj biografiji, Bilbija je naveo da je sarađivao sa elektronskim medijima u produkciji različitih emisija, ali nije precizirao ni koje medije ni koje emisije, niti je pružio bilo kakvu proverljivu dokumentaciju. Njegovo navodno iskustvo u elektronskim medijima tako ostaje nedokazano, što dovodi u pitanje da li ispunjava zakonski uslov od deset godina relevantnog iskustva. Građanske inicijative poslale su prigovor Odboru za kulturu i informisanje i Odboru za ustavna pitanja 6. juna u kom se, između ostalog, zahteva dobijanje autentičnog tumačenja pojma „elektronski mediji“ u smislu važećih zakona RS zato što su prethodno 3. juna u dokumentu „Odgovor na primedbe udruženja "Građanske inicijative" i Fondacije Slavko Ćuruvija na postupak izbora članova Saveta Regulatornog tela za elektronske medije (REM)“ koji je poslala zamenica predsednice Odbora za kulturu i informisanje izneti stavovi koji ukazuju na suštinsko nerazumevanje osnovnih zakonskih pojmova relevantnih za predmetni postupak. U tom dokumentu izraženo je stanovište da su portali pisanih medija elektronski mediji što nije u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima. Isti zakon izričito reguliše elektronske medije kao pružaoca audiovizuelnih medijskih usluga (linearnih i on-demand), što portali navedenih pisanih medija ne ispunjavaju. Ministarstvo informisanja i telekomunikacija odgovorilo je na zahtev za mišljenje koje je Odbor uputio 17. juna Ministarstvu, da se u smislu Zakona o elektronskim medijima, elektronsko izdanje štampanih medija kao digitalna verzija pisanog medijskog sadržaja ne može podvesti pod pojam elektronskog medija. Time se iskustvo Bojana Bilbije u pisanom izdanju lista *Politika* ne može smatrati relevantnim za rad regulatora. Prigovor koji se odnosi na ovog kandidata od strane organizacija civilnog društva na kraju je prihvaćen na 16. sednici Odbora za kulturu i informisanje kao osnovan i on je isključen iz dalje procedure odabira članova Saveta REM-a.

Kandidat Milan Petković je organizaciono povezan sa tzv. “fantomskim” ili **GONGO** novinarskim udruženjima – organizacijama koje nominalno predstavljaju novinare, a u praksi služe interesima vlasti. On je jedan od osnivača i visoki funkcioner PROUNS-a (Profesionalnog udruženja novinara Srbije), formiranog 2014. godine. PROUNS i slična udruženja (npr. Društvo novinara Niša, Društvo novinara Vojvodine, Comnet, Asocijacija elektronskih medija Vojvodine itd.) često su kritikovana od strane tradicionalnih novinarskih asocijacija (NUNS, UNS, NDNV) kao paravan-organizacije čiji je cilj da popune mesta u medijskim komisijama i time kontrolišu tok novca u medijima. Ovo direktno krši član 15, stav 6 Zakona koji zahteva nezavisnost i samostalnost. Milan Petković, koji je zajedno sa Bojanom Bilbijom

predložen od strane nekoliko univerziteta, izostavio je u biografiji da je 2018. godine bio zaposlen kao savetnik u sektoru za medije Ministarstva informisanja i kulture. Izostavio je i da napiše da je trenutno inspektor rada pri Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave u Nišavskom upravnom okrugu a da je pre toga bio šef odseka inspekcije rada u okružnoj područnoj jedinici Srednjebanatski upravni okrug sa sedištem u Zrenjaninu. Ovo njegovu biografiju čini nepotpunom i uliva nepoverenje zbog bitnih prećutanih činjenica. Milan Petković našao se na listi prihvaćenih kandidata u konačnom izveštaju Odbora nakon sednica održanih 1. i 2. jula.

Na konačnoj listi pored Bilbije, nisu se našli ni Milan Radovanović ni Misala Pramenković.

Proceduralne nepravilnosti

5. Snage nominacija

III Grupa predlagača: Udruženja izdavača elektronskih medija u Republici Srbiji

Sažetak

Grupa ovlašćenih udruženja izdavača elektronskih medija, među kojima su RAB, ComNet i ADEM, i UMMR, kandidovala je tri osobe za članstvo u Savetu REM-a, uključujući Miloša Garića, Jovanu Vitez i Tatjanu Jordović-Nikolić. Međutim, proces je obeležen nizom problema, uključujući sporne biografije i nedostatak dokaza o ispunjenosti zakonskih uslova. Miloš Garić je istovremeno savetnik ministra informisanja, a njegovi javni nastupi i politička retorika dovode u pitanje njegovu nezavisnost, čime ne ispunjava kriterijume članova Saveta prema Zakonu o elektronskim medijima. Jovana Vitez, poznata iz oblasti glasovne sinhronizacije i povezana sa medijima u vlasništvu Maxim Media Group, takođe ne ispunjava profesionalne ni regulatorne zahteve za ovu funkciju. Proceduralne nepravilnosti dodatno opterećuju proces, jer su neki predlagači dostavili nepotpune prijave i netačne informacije o svom ovlašćenju, dok kandidati nisu dokazali zakonom propisano profesionalno iskustvo.

1. Specifičnosti grupe predlagača

Udruženja izdavača elektronskih medija ovlašćena su Zakonom o elektronskim medijima da nominuju kandidate za Savet REM-a. Svako udruženje mora ispuniti specifične kriterijume, uključujući najmanje 30 članova sa dozvolom, registrovanih najmanje tri godine pre javnog poziva. Uloga ove grupe je da doprinese pluralizmu medija i podrži demokratske standarde u regulatornom okviru Srbije.

2. Lista predlagača

1. Udruženje medija i medijskih radnika
2. Udruženje radio stanica RAB
3. Udruženje elektronskih medija ComNet
4. Udruženje digitalnih i elektronskih medija ADEM

3. Lista kandidata

- Jovana Vitez (Udruženje medija i medijskih radnika, ComNet, ADEM)
- Tatjana Jordović-Nikolić (RAB)
- Miloš Garić (Udruženje medija i medijskih radnika, RAB, ComNet, ADEM)

4. Problemi i izazovi

Nelegalnost predlagača

Nelegalnost kandidata

Miloš Garić je prema zvaničnoj biografiji bio državni sekretar u Ministarstvu informisanja i telekomunikacija zaključno sa 17. aprilom 2025. godine a trenutno je savetnik ministra u ovom Ministarstvu. U svojoj radnoj biografiji priloženoj u postupku nominacije za Savet REM-a, Garić ne navodi poziciju savetnika trenutnog ministra. Garić je poznat po čestim gostovanjima na prorežimskim medijima koji kontinuirano krše sve principe i vrednosti novinarstva, na kojima koristi zapaljivu retoriku i kampanje blaćenja kritičara vlasti u skladu sa narativom vladajuće Srpske napredne stranke. Takođe, u vreme kada je Garić bio državni sekretar, njegovi predlagači bili su članovi konkursnih komisija koje su odlučivale o finansijskoj podršci medijima. Garićeva nominacija u suprotnosti je sa tačkom 6, članom 15. Zakona o

elektronskim medijima, koja kaže da član Saveta Regulatora ne može biti „lice koje svojim delovanjem i ponašanjem dovodi u pitanje ugled Regulatora i njegovu samostalnost i nezavisnost“. Miloš Garić ne predstavlja lice koje ima ugled u javnosti, nije se svojim radom i aktivnostima zalagao za slobodu izražavanja, slobodan protok informacija, ostvarivanje ljudskih prava, razvoj civilnog društva, unapređenje demokratije i poštovanje ustavnosti i zakonitosti, kako je opisano u članu 10. Zakona o elektronskim medijima. Skrećemo pažnju da u vezi sa Garićevom pozicijom kao savetnika ministra ne postoje zakonske prepreke iz odredaba člana 15. Zakona o elektronskim medijima koje se odnose na javne funkcionere. Savetnici ministra ne smatraju se javnim funkcionerima prema Autentičnom tumačenju odredbe člana 2, stava 1, tačke 3. Zakona o sprečavanju korupcije. Ovakav pravni okvir kosi se sa preporukama Grupe država protiv korupcije (GRECO) iz 2022. godine koje se odnose na uključivanje savetnika u okvir Zakona o sprečavanju korupcije. Garić ne bi mogao biti član Saveta REM-a da je Srbija postupila po preporukama GRECO. Prigovor na kandidaturu Miloša Garića je odbijen i on je prihvaćen kao kandidat udruženja izdavača elektronskih medija na 16. sednici održanoj uz prisustvo predlagača. U obrazloženju Odbora navodi se da Garić poseduje iskustvo rada u elektronskim medijima kroz učešće u kreiranju jedne emisije za javni servis, dok je u vezi sa argumentom koji se tiče nedostojnosti vršenja funkcije izneto stanovište da se ono može utvrditi samo ukoliko je lice pravosnažno osuđeno za nepoštovanje etičkog kodeksa ili navođenja neistina.

Kvalifikacije Jovane Vitez, poznate u oblasti sinhronizacije glasa, nisu u skladu sa regulatornim ili političkim zahtevima Zakona o elektronskim medijima. Njeno iskustvo u medijima ograničeno je na nekoliko radio stanica u vlasništvu Maxim Media Group, na čijem čelu se nalaze Saša Blagojević i bračni par Krdžić, što izaziva sumnju u dubinu i istinitost njenih tvrdnji, kao i potencijalnu političku pristrasnost. Usled težine dokazivanja kriterijima nezavisnosti kandidata, odustalo se od prigovora koji se odnose na taj uslov.

Proceduralne nepravilnosti

Uočene su i proceduralne nepravilnosti u predlozima ovlašćenih predlagača.

Između ostalog, u izjavi Miloša Garića kojom prihvata kandidaturu Udruženja medija i medijskih radnika, navodi se “udruženje izdavača el. medija” kao ovlašćeni predlagač. Isto se vidi i u izjavi Jovane Vitez koja prihvata kandidaturu ovlašćenog predlagača “udruženje elektronskih medija”.

Udruženje medija i medijskih radnika i Udruženje elektronskih medija Srbije ComNet nisu u svom predlogu kandidata dostavili nijedan dokaz o ispunjenosti uslova kandidata propisanih javnim pozivom. RAB Srbija podneo je samo jednu potvrdu kao dokaz o iskustvu iz oblasti od značaja za obavljanje poslova iz nadležnosti Regulatora za kandidatkinju Tatjanu Jordović-Nikolić, na kojoj je ukupan broj godina iskustva 9 godina i pet meseci, čime se nisu dostavljeni dokazi o ispunjenosti uslova kandidata iz javnog poziva. Na sednici odbora sa predlagačima, predsedavajuća Nevena Đurić saopštila je da je skupština odbora primila obaveštenje da se kandidatkinja iz ličnog razloga povlači iz procesa, te je konstatovano da se ona povlači sa liste kandidata, ali je navedena u izveštaju Odbora kao kandidatkinja dok se formalno ne okonča proces utvrđivanja ispoštovanosti zakonskih procedura.

5. Snage nominacija

IV Grupa predlagača: Udruženja novinara

Sažetak

1. Grupa predlagača

2. Lista predlagača

1. PROUNS (Profesionalno udruženje novinara Srbije)
2. Društvo novinara Niša (DNN)
3. Društvo novinara Vojvodine (u čijoj prijavi se navodi da je predlagač PROUNS)
4. NUNS (Nezavisno udruženje novinara Srbije)
5. UNS (Udruženje novinara Srbije)

3. Lista kandidata

1. Nada Vujović (DNN, PROUNS, DNV)
2. Maja Mišković Marković (DNN, PROUNS, DNV)
3. Mileva Malešić (UNS, NUNS)
4. Đorđe Vlajić (UNS, NUNS)

4. Problemi i izazovi

Nelegalnost predlagača

Odbor za kulturu i informisanje prihvatio je prigovor Građanskih inicijativa na predlagače Društvo novinara Niša i Društvo novinara Vojvodine jer nisu dokazali da ispunjavaju uslove iz člana 12. Zakona o elektronskim medijima, odnosno da imaju dovoljan broj članova kako bi mogli biti predlagači u skladu sa Zakonom.

Nelegalnost kandidata

Nada Vujović ne ispunjava zakonski uslov za članstvo u Savetu REM-a jer tokom svoje višedecenijske karijere **nije radila u elektronskim medijima**, već isključivo u štampanom listu Dnevnik. Prema članu 10, stav 3, tačka 2. Zakona o elektronskim medijima, kandidati moraju imati najmanje deset godina iskustva u elektronskim medijima, što u ovom slučaju izostaje. Možda je važno napomenuti da zakon definiše i pojam elektronskih medija – u članu 4, stav 1, tačka 6. – kao „program, odnosno celokupni programski sadržaj radija i televizije, kao i programski sadržaj dostupan na zahtev putem mreža elektronskih komunikacija“. Dodatno, kao glavna i odgovorna urednica lista koji je pod potpunom uređivačkom kontrolom Srpske napredne stranke, Vujović ne ispunjava ni osnovne kriterijume političke i profesionalne nezavisnosti, što je suštinski preduslov za članstvo u nezavisnom regulatornom telu. Da Nada Vujović ne ispunjava kriterijume konstatovao je i Odbor u izveštaju posle sednice odbora sa predlagačima.

Maja Mišković Marković formalno ispunjava uslov rada u elektronskim medijima, jer kao novinarka televizija RTV Vranje i Vranjska plus ima višegodišnje iskustvo u televizijskom novinarstvu. Međutim, njena kandidatura ne zadovoljava ključne odredbe člana 10. Zakona koje se odnose na ugled i istaknutost u oblasti zaštite slobode izražavanja, ljudskih prava i razvoja demokratskog društva. Štaviše, televizije koje navodi u svom radnom iskustvu, deo su propagadne mašinerije SNS-a, što ozbiljno dovodi u pitanje njenu profesionalnu nezavisnost. Samo kao primer, u toku parlamentarnih izbora 2023. godine, sve vesti vezane za izbore na Vranjska plus, pokrivalo su isključivo samo kampanju SNS-a. Mišković Marković je povezana i sa velikim brojem komisija za dodelu sredstava medijima koje su dodeljivale nesrazmerna sredstva medijima u vlasništvu Bratislava Gašića i ostalim medijima pod kontrolom vlasti. Na konkursima je učestvovala tako što je nominovana u različitim prilikama od strane PROUNS-a, Udruženja sportskih novinara Beograda, kao i u kapacitetu samostalnog nezavisnog stručnjaka. Udruženje sportskih novinara

Beograda na prethodnom poništenom konkursu za REM je bilo predlagač, tvrdeći da ima više od 300 plaćenih članarina pod materijalnom i krivičnom odgovornošću, a da u svom finansijskom izveštaju za 2024. godinu, poslatom državnim organima, nemaju uplaćenu ni jednu članarinu. O široj sprezi članova komisija i ovih GONGO udruženja Građanske inicijative su objavile serijal tekstova „Savršeni projekat ili savršena pljačka“ 2022. godine. Ministarstvo kulture i informisanja, u okviru novoformiranog jedinstvenog sistema za ocenu članova ovih komisija joj je iz dve oblasti koje ocenjuju stručnost članova u oblasti medija (1) **objavljeni radovi iz oblasti javnog informisanja i medija u stručnim i naučnim publikacijama i (2) iskustvo predavača na stručnim i naučnim konferencijama međunarodnog karaktera iz oblasti javnog informisanja i medija** dalo nula bodova, dok je maksimalne bodove imala za učešće u prethodnim komisijama, i pisanje i sprovođenje projekata. Zbog svega navedenog, Mišković Marković ne ispunjava zakonski uslov iz člana 10. koji nalaže da članovi Saveta REM-a dolaze iz reda stručnjaka iz oblasti koje su od značaja za obavljanje poslova iz nadležnosti Regulatora, međutim uvrštena je na listu u konačnom Izveštaju Odbora.

Proceduralne nepravilnosti

5. Snage nominacija

V Grupa predlagača: Udruženja filmskih, scenskih i dramskih umetnika i udruženja kompozitora

Sažetak

Grupa predlagača koja okuplja udruženja koja predstavljaju filmske, scenske i dramske umetnike, zajedno sa kompozitorima, uključuje organizacije sa jasnim pravnim osnovom prema Članu 12. Zakona o elektronskim medijima. Dok mnogi predlagači, poput UDUS-a, Udruženja filmskih glumaca Srbije, imaju dugogodišnju tradiciju podrške kulturnom razvoju i zagovaranja prava umetnika, neki ne ispunjavaju ni zakonske zahteve. Organizacije poput Maestro International posluju van okvira propisanih kriterijuma, što njihovu nominaciju čini nevažećim. Uprkos ovim neslaganjima, Odbor nije proverio ispunjenje uslova u slučaju svih predlagača, podrivajući kredibilitet procesa namernim proceduralnim nepravilnostima.

Kada su u pitanju kandidati pojedinci poput Ivana Lalića, Željka Hubača i Gorice Popović pokazuju snažan

profesionalni i kulturni doprinos, dok u pogledu predlagača, i dalje ima onih koji nisu ovlašćeni predlagači u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima.

1. Grupa predlagača

Grupa predlagača koja uključuje udruženja filmskih, scenskih i dramskih umetnika i udruženja kompozitora ima jasnu pravnu i profesionalnu legitimnost prema Članu 12 Zakona o elektronskim medijima. Ova udruženja se smatraju ovlašćenim predlagačima ako su registrovana najmanje tri godine pre javnog poziva. Njihovo pridržavanje definisanih kriterijuma u zakonu pruža snažan temelj za njihovu legitimnost u ovom procesu.

2. Lista predlagača

1. Udruženje scenskih umetnika, stručnjaka i saradnika u kulturi Srbije USUS
2. Umetničko udruženje „Jet Clock“
3. Udruženje muzičkih umetnika i izvođača Vojvodine „Vojvodina ton“
4. Društvo književnika Vojvodine
5. Udruženje stripskih umetnika Srbije
6. World Music asocijacija Srbije
7. Udruženje scenarista Srbije
8. Srpska asocijacija snimatelja
9. Udruženje filmskih glumaca Srbije – UFGS
10. Udruženje filmskih umetnika Srbije – UFUS
11. DokSrbija Dokumentaristi Srbije
12. Međunarodni muzički centar Maestro International
13. Udruženje muzičkih umetnika Srbije – UMUS
14. Udruženje dramskih umetnika Srbije – UDUS
15. Društvo književnika i književnih prevodilaca Niša
16. Asocijacija filmskih reditelja Srbije AFRS
17. Udruženje dramskih pisaca Srbije
18. Udruženje kompozitora Srbije
19. Udruženje kompozitora Vojvodine
20. Savez dramskih umetnika Vojvodine

21. Udruženje književnika Srbije
22. Glumačka organizacija Srbije GOS

3. Lista kandidata

1. Gorica Popović (Udruženje scenarista Srbije, Srpska asocijacija snimatelja, Udruženje filmskih glumaca Srbije, Udruženje filmskih umetnika Srbije, DokSrbije, Asocijacija filmskih reditelja Srbije)
2. Mladen Matičević (Udruženje scenarista Srbije, Srpska asocijacija snimatelja, Udruženje filmskih glumaca Srbije, Udruženje filmskih umetnika Srbije, DokSrbije, Asocijacija filmskih reditelja Srbije)
3. Vladimir Đurić (Udruženje muzičkih umetnika Srbije, Udruženje scenskih umetnika, stručnjaka i saradnika u kulturi Srbije, Umetničko udruženje „Jet Clock“, Udruženje muzičkih umetnika i izvođača Vojvodine „Vojvodina ton“, Društvo književnika Vojvodine, Udruženje stripskih umetnika Srbije, World Music asocijacija Srbije, Međunarodni muzički centar Maestro International, Društvo književnika i književnih prevodilaca Niša, Udruženje dramskih pisaca Srbije)
4. Predrag Kotur (Udruženje muzičkih umetnika Srbije, Udruženje scenskih umetnika, stručnjaka i saradnika u kulturi Srbije, Umetničko udruženje „Jet Clock“, Udruženje muzičkih umetnika i izvođača Vojvodine „Vojvodina ton“, Društvo književnika Vojvodine, Udruženje stripskih umetnika Srbije, World Music asocijacija Srbije, Međunarodni muzički centar Maestro International, Društvo književnika i književnih prevodilaca Niša, Udruženje dramskih pisaca Srbije)
5. Željko Hubač (Udruženje dramskih umetnika Srbije – UDUS, Glumačka organizacija Srbije GOS)
6. Ivan Lalić (Udruženje dramskih umetnika Srbije – UDUS, Glumačka organizacija Srbije GOS)
7. Tea Dimitrijević (Udruženje kompozitora Srbije)
8. Dragoljub Ilić (Udruženje kompozitora Srbije)
9. Zoran Mulić (Udruženje kompozitora Vojvodine)
10. Ira Prodanov Krajišnik (Udruženje kompozitora Vojvodine)
11. Predrag Momčilović (Savez dramskih umetnika Vojvodine)
12. Borivoj Rašuo (Udruženje književnika Srbije)

4. Problemi i izazovi

Nelegalnost predlagača

Glavno neslaganje u ovoj grupi predlagača ticalo se tumačenja člana 12. stav 1. tačka 5. Zakona o elektronskim medijima. Ovaj član definiše da su ovlašćeni predlagači „udruženja filmskih, scenskih i dramskih umetnika i udruženja kompozitora u Republici Srbiji, ako su registrovana najmanje tri godine pre raspisivanja javnog poziva“. Dakle, ono što smatramo da je sporno tiče se prihvatanja udruženja stripskih umetnika (Udruženje stripskih umetnika), kao i udruženja književnika i književnih prevodilaca (Društvo književnika Vojvodine, Udruženje književnika i književnih prevodilaca iz Niša, Udruženje dramskih pisaca Srbije) kao ovlašćenih predlagača iako u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima, ali drugim zakonima i podzakonskim aktima oni to nisu. U skladu sa članom 8. Zakona o kulturi ("Sl. glasnik RS" br. 72/2009, 13/2016, 30/2016 - ispr., 6/2020), umetničke oblasti su jasno diferencirane i zasebno regulisane, i to kroz taksativno nabrojane oblasti umetničkog stvaralaštva (književnost, muzika, likovna i primenjena umetnost, pozorišna umetnost, filmska umetnost). Član 8, stav 1, tačka 6, jasno definiše diferencijaciju između filmske umetnosti i audio-vizuelnog stvaralaštva, nasuprot ostalim oblastima kulture. Sve oblasti se u pravnom smislu tretiraju kao nezavisne, i svaka ima sopstveni pravni i institucionalni okvir. Pravilnik o uslovima za sticanje statusa samostalnog umetnika ("Sl. glasnik RS" br. 9/2017) dodatno razrađuje umetnička zvanja i jasno razdvaja književno stvaralaštvo od scenske i audiovizuelne umetnosti, određujući različite kriterijume i procedure za svaku od tih oblasti. Uredba o klasifikaciji delatnosti ("Sl. glasnik RS" br. 54/210) (u daljem tekstu NKD) takođe precizno pozicionira delatnosti po sektorima: šifre 90.01 i 90.02 se odnose na izvođačke umetnosti (gluma, muzika, ples), dok šifra 90.03 obuhvata umetničko stvaralaštvo (pisci, ilustratori itd.), a šifra 74.30 pokriva prevodilačke i lingvističke usluge kao deo stručnih, a ne umetničkih, delatnosti. Takođe, Zakon o autorskim i srodnim pravima ("Sl. glasnik RS" br. 104/2009, 99/2011, 119/2012, 29/2016 i 66/2019) jasno definiše filmsko delo, kao i animirani film, kao kolektivno delo više autora i jasno povlači liniju između animacije kao segmenta filmskog stvaralaštva i ostalih srodnih formi kao što su strip i ilustracija, koje se po ovom zakonu ne kvalifikuju kao filmska umetnost.

Društvo književnika Vojvodine ne može biti ovlašćeni predlagač kandidata za članstvo u Savetu REM-a jer ne ispunjava zakonske uslove propisane članom 12, tačka 5 Zakona o elektronskim medijima, koji predviđa da to pravo imaju isključivo udruženja filmskih, scenskih i dramskih umetnika i udruženja

kompozitora. Iako se u dopisu predstavljaju kao reprezentativno udruženje u kulturi, **statut Društva jasno definiše njegovu delatnost kao književnu i prevodilačku, bez profesionalne povezanosti sa scenskom ili dramskom umetnošću.** Niti ciljevi ni aktivnosti udruženja, niti sastav njegovog članstva ne odgovaraju oblasti definisanoj zakonom, te samim tim Društvo nema pravni osnov da učestvuje u ovom postupku kao ovlašćeni predlagač. Prema članu 8 Zakona o kulturi, književnost je posebna umetnička oblast (stav 1), različita od filmske umetnosti. Pravilnik o samostalnim umetnicima književnike razmatra kroz oblast "Književno stvaralaštvo" sa kriterijumima objavljivanja knjiga. NKD: književni rad se vodi pod šifrom 90.03, odvojeno od scenske umetnosti (90.01/90.02). Ipak, prigovor na ovo udruženje je odbijen kao neosnovan uz objašnjenje da književna umetnička oblast spada u dramsku umetnost.

Udruženje stripkih umetnika Srbije ne ispunjava uslove da bude ovlašćeni predlagač kandidata za članstvo u Savetu REM-a prema članu 12, tačka 5 Zakona o elektronskim medijima. Iako se u prijavi poziva na tu tačku zakona, ona se odnosi isključivo na udruženja filmskih, scenskih i dramskih umetnika i udruženja kompozitora. Prema statutu, Udruženje stripkih umetnika Srbije okuplja autore iz oblasti likovne umetnosti (strip), što nije obuhvaćeno ovom zakonskom kategorijom. Strip, iako može imati narativne ili umetničke elemente, **ne spada u oblast dramskih, scenskih ili filmskih umetnosti u smislu zakona,** niti se može tumačiti kao delatnost koja je relevantna za rad Saveta REM-a. Samim tim, udruženje nema pravni osnov da nastupi kao ovlašćeni predlagač, niti da učestvuje u ovom postupku. Shodno članu 8. Zakona o kulturi, strip pripada oblasti vizuelnih i primenjenih umetnosti (stav 3). Prema Pravilniku o statusu samostalnih umetnika, strip se razmatra pod odeljkom "Primenjena i vizuelna umetnost, dizajn i umetnička fotografija", zajedno sa karikaturom i ilustracijom. NKD šifra 90.03 pozicionira strip autore kao umetnike likovnog izraza, a ne izvođače. Zakon o autorskim i srodnim pravima u članu 11. definiše filmsko delo kao kolektivno delo više autora (reditelj, scenarista, snimatelj, kompozitor itd.). Stav 3. istog člana posebno se odnosi na animirane filmove, propisujući da je u tim slučajevima pored reditelja, scenariste i kompozitora, kao koautor filma priznat i animator. Time se jasno povlači linija između animacije kao segmenta filmske umetnosti i stripa kao primenjene i vizuelne umetnosti. Prigovor je i pored predloženih zakonskih osnova odbijen.

Udruženje dramskih pisaca Srbije ne može biti ovlašćeni predlagač kandidata za članstvo u Savetu REM-a jer ne ispunjava zakonski kriterijum iz člana 12, tačka 5 Zakona o elektronskim medijima. U svom statutu se poziva na delovanje u oblasti dramskog stvaralaštva, te je jasno da se bavi promocijom i zaštitom književnih dela dramskih autora, izdavaštvom i organizovanjem kulturnih događaja, a **ne okuplja članove koji se bave scenskim izvođenjem ili drugim aktivnostima iz oblasti scenske i dramske**

umetnosti u smislu relevantnom za elektronske medije. Niti svojim aktivnostima, niti strukturom članstva ne ispunjava uslove za ovu kategoriju predlagača. Zakon o kulturi, član 8, ne prepoznaje „dramsko pisanje“ kao posebnu oblast, već ga implicitno smešta pod oblast književnosti (stav 1). Pravilnik o uslovima za sticanje statusa samostalnog umetnika, član „Književno stvaralaštvo“ – propisuje kriterijume za dobijanje statusa samostalnog umetnika za dramske pisce, uključujući objavljene ili izvedene drame, čime se njihova delatnost formalno klasifikuje u književnost, a ne scensku umetnost. Nacionalna klasifikacija delatnosti (NKD): šifra 90.03 obuhvata pisce (beletristike, eseja, drame), dok su scenski umetnici klasifikovani pod 90.01 i 90.02 – razdvajajući ih statistički i regulatorno. Prigovor na ovo udruženje je odbijen kao neosnovan uz obrazloženje da ovo udruženje spada u oblast dramske umetnosti.

Udruženje književnika i književnih prevodilaca iz Niša ne ispunjava uslove da bude ovlašćeni predlagač kandidata za članstvo u Savetu REM-a, jer nije udruženje koje okuplja filmske, scenske ili dramske umetnike, niti kompozitore, kako je propisano članom 12, tačka 5 Zakona o elektronskim medijima. Prema sopstvenom statutu, bavi se promocijom književnosti i prevođenja, te okuplja autore i prevodioce književnih dela, što ovu organizaciju isključuje iz propisane kategorije ovlašćenih predlagača. Zakon o kulturi, član 8, književnost navodi kao zasebnu oblast umetničkog stvaralaštva (stav 1), dok prevodilaštvo takođe pripada toj oblasti samo kada je reč o književnim delima. Pravilnik o uslovima za sticanje statusa samostalnog umetnika, u poglavlju „Književno stvaralaštvo“ i „Književno prevodilaštvo“, propisuje da se status dodeljuje za prevod književnih dela (npr. 640 autorskih strana prevoda), a ne za bilo kakvo učešće u scenskoj umetnosti. Nacionalna klasifikacija delatnosti (NKD): šifra 90.03 obuhvata književno stvaralaštvo (beletristika, eseji, drame); šifra 74.30 obuhvata prevodilačke usluge (konferencijsko, sudsko i stručno prevođenje) i klasifikovana je u okviru sekcije M – stručne, naučne i tehničke delatnosti, a ne umetnost. U delu koji se odnosi na umetničko stvaralaštvo (NKD oblast 90), prevodilaštvo se ne pojavljuje ni pod jednom šifrom izvođačke umetnosti (90.01, 90.02). Prigovor Građanskih inicijativa je odbijen.

Jedina dva usvojena prigovora u ovoj kategoriji odnose se na:

Međunarodni muzički centar Maestro International ne ispunjava kriterijume definisane članom 12 Zakona o elektronskim medijima, koji zahteva da predlagači budu udruženja koja predstavljaju filmske, scenske, dramske umetnike ili kompozitore. Maestro International se fokusira na muzičko obrazovanje i organizaciju koncerata, bez dokaza o zastupanju izvođača ili kompozitora. Ovaj predlagač je i bio i u

prethodnom pozivu. U konačnom izveštaju Odbora usvojen je prigovor Građanskih inicijativa i Međunarodni muzički centar Maestro International je izuzet sa liste organizacija koje se smatraju jedinstvenim ovlašćenim predlagačem.

World Music Asocijacija Srbije ne ispunjava uslove iz člana 12, tačka 5 Zakona o elektronskim medijima da bude ovlašćeni predlagač kandidata za članstvo u Savetu REM-a. Ta tačka se odnosi na udruženja filmskih, scenskih i dramskih umetnika i kompozitora, dok se ova asocijacija, prema sopstvenom statutu i registraciji, bavi očuvanjem nematerijalnog kulturnog nasleđa i promocijom tradicionalne i „world“ muzike. Budući da nije udruženje kompozitora niti se bavi scenskom ili dramskom umetnošću u smislu propisanom zakonom, nema pravni osnov da učestvuje u postupku predlaganja kandidata za REM. Utvrđeno je da ovo udruženje takođe nije umetničko udruženje, pa je tako uklonjeno sa liste ovlašćenih predlagača.

Nelegalnost kandidata

Vladimir Đurić privukao je veću pažnju javnosti 2018. godine zbog konkursa tadašnjeg Ministarstva kulture i informisanja (MKI). Na tom konkursu je najviše novca (4,9 miliona dinara) otišlo produkciji „Essentis“. Brojna novinarska udruženja (UNS, NUNS, ANEM, NDNV i drugi) tada su tražili preispitivanje konkursa za sufinansiranje medijskih sadržaja. Iste godine, Đurić postaje vlasnik firme „Essentis“, a sporno je to što je Đurić u 2018. godini, kao nezavisni stručnjak, bio i u komisiji za ocenjivanje medijskih projekata na konkursu MKI za štampane medije. U tom periodu bio je zaposlen i u Vladinoj kancelariji za ljudska i manjinska prava. Iz „Essentis-a“ su tada pretili UNS-u tužbama zbog izveštavanja o spornom konkursu. Đurić je početkom 2019. godine označen i kao jedan od autora spota SNS-a u kom su ismevani protesti „1 od 5 miliona“ kao i opozicioni političari, a on je sam demantovao da ima bilo kakve veze sa spotom. Vladimir Đurić je promenio 16. maja 2025. godine registrovanu delatnost svoje firme *ESSENTIS DOO Beograd* iz oblasti „Proizvodnja kinematografskih dela, audio-vizuelnih proizvoda i televizijskog programa“ (šifra delatnosti 5911) u „Ostalu izdavačku delatnost“ (šifra 5819). Ova izmena uneta je u Registar privrednih subjekata APR-a na osnovu njegove prijave. Ova promena delatnosti očigledno ima za cilj da formalno izbegne nespojivost sa članstvom u REM-u, jer prema članu 15. Zakona o elektronskim medijima, kandidat ne sme biti povezan sa pravnim licima koja se bave proizvodnjom, distribucijom ili emitovanjem radio i televizijskog programa, što je obuhvatala prethodna delatnost. Ovo predstavlja pokušaj zaobilaženja zakona kroz formalnu manipulaciju registarskim podacima i otvara ozbiljna pitanja o integritetu kandidata i zakonitosti njegove kandidature.

U zvaničnom izveštaju Odbora isključen je samo kandidat **Borivoj Rašuo** uz obrazloženje da ne ispunjava uslov predviđen članom 10. Zakona (nema 10 godina radnog iskustva u oblasti elektronskih medija).

Proceduralne nepravilnosti

5. Prednosti nominacija

Nominacije Ivana Lalića, Željka Hubača i Gorice Popović odlikuju se izuzetnim profesionalnim iskustvom i kulturnim doprinosima. Ivan Lalić, istaknuti reditelj i organizator, i Željko Hubač, priznati dramski pisac, značajno su doprineli razvoju dramskih umetnosti i medijskih narativa na nacionalnom i međunarodnom nivou. Gorica Popović je istaknuta pozorišna i filmska glumica, sa velikim ugledom u javnosti i značajnim doprinosom u svetu umetnosti.

VI Grupa predlagača: Udruženja građana koja se bave slobodom informisanja

Sažetak

Ova grupa predlagača, definisana Zakonom o elektronskim medijima, sastoji se od udruženja sa dugogodišnjim zalaganjem za slobodu izražavanja i ljudska prava. Lista uključuje 31 organizaciju civilnog društva iz Srbije koje u potpunosti ispunjavaju zakonske kriterijume za ovlašćene predlagače. Kroz nominacije Rodoljuba Šabića i Antotele Riha, grupa je pokazala posvećenost unapređenju transparentnosti, etičkog novinarstva i demokratskog upravljanja. Na ponovljenom konkursu pojavile su se i tri organizacije o čijim aktivnostima ne postoji trag na internetu s obzirom da ove organizacije nemaju društvene mreže te se postavlja pitanje kredibiliteta ovih organizacija da predlažu kandidate/kinje u ovoj oblasti.

Organizacije koje su predložile Rodoljuba Šabića i Antonelu Riha, suočile su se sa političkim pritiskom od strane predsednice Narodne skupštine Ane Brnabić. Ona je na konferenciji za medije lažno optužila Građanske inicijative da su predale potpise 31 organizacije bez dokumentacije. Takođe je označila

Antonelu Riha kao vlasnicu agencije za pružanje konsultantskih usluga u oblasti medija, i time je označila kao nekog ko ne može biti kandidatkinja za Savet REM-a, iako to nije u suprotnosti sa Zakonom o elektronskim medijima. Prema Zakonu o elektronskim medijima član/ica ne može biti lice na javnoj funkciji u Republici Srbiji, funkcioner u političkoj stranci, lice pravosnažno osuđeno za krivično delo, lice kome je od strane odgovarajućih organa novinarskih i medijskih organizacija izrečena sankcija zbog neetičkog i neprofesionalnog ponašanja, kao i lice koje svojim ponašanjem dovodi u pitanje samostalnost i nezavisnost REM-a. PR agencija Antonele Riha služi za uplaćivanje poreza i doprinosa kao što je i uobičajeno za većinu freelance novinara i ne predstavlja sukob interesa. Na kraju su sa liste ovlašćenih predlagača uklonjene tri fondacije koje su predložile Rodoljuba Šabića i Antonelu Rihu, jer je Odbor konstatovao da fondacije nisu ovlašćeni predlagači u skladu sa Zakonom u ovoj kategoriji. Tako je u izveštaju Odbora konstatovano da među predlagačima uslove ne ispunjavaju Share fondacija, Slavko Ćuruvija fondacija i Fondacija Centar za demokratiju.

1. Grupa predlagača

Udruženja građana koja se bave slobodom informisanja definisana su članom 12 Zakona o elektronskim medijima kao udruženja čiji ciljevi uključuju promociju slobode izražavanja. Da bi se kvalifikovala kao ovlašćeni predlagači, ova udruženja moraju biti registrovana najmanje tri godine pre javnog poziva i moraju imati realizovana najmanje tri projekta u oblasti slobode izražavanja u prethodne tri godine. Ovaj zakonski okvir osigurava da predlagači budu kredibilne organizacije sa dokazanim zalaganjem za demokratske principe i medijske slobode. U slučaju tri organizacije koje su predložile dva kandidata nije moguće utvrditi da li su projekti navedeni u izjavi sprovedeni, jer ne postoje javno dostupne informacije o tome.

2. Lista predlagača

1. Beogradski centar za ljudska prava
2. Udruženje Klara i Rosa
3. Balkanska istraživačka mreža BIRN
4. Helsinški odbor za ljudska prava
5. Udruženje građana za demokratiju i građansko obrazovanje "Građanske inicijative"
6. POLEKOL
7. Beogradski centar za bezbednosnu politiku BCBP

8. Centar za razvoj zajednice LINK
9. Fondacija Slavko Ćuruvija
10. Udruženje žena Peščanik
11. Centar za istraživačko novinarstvo Kruševac CINK
12. Beogradska otvorena škola
13. Udruženje Šumadijskog centra za građanski aktivizam – RES PUBLICA
14. Autonomni ženski centar
15. Media i reform centar Niš
16. Organizacija za lezbejska i ljudska prava – Labris
17. Udruženje Krokodil
18. SHARE fondacija
19. CRTA
20. Novosadska novinarska škola
21. Fondacija Centar za demokratiju
22. ANEM
23. Udruženje „Da se zna!“
24. Asocijacija DUGA
25. Kuća ljudskih prava Beograd
26. Žensko udruženje kolubarskog okruga ŽUKO
27. Feministički kulturni centar BEFEM
28. Partneri za demokratske promene Srbija
29. Centar modernih veština
30. Odbor za ljudska prava Niš
31. Zaječarska inicijativa
32. Komitet pravnika za ljudska prava YUCOM
33. Centar za istraživanje Dunavskog regiona
34. Euro Aktiva
35. Istraživački centar

3. Lista kandidata

1. Rodoljub Šabić (32 predlagača)
2. Antonela Riha (32 predlagača)

3. Jasmina Ninković (Centar za istraživanje Dunavskog regiona, Euro Aktiva, Istraživački centar)
4. Milanko Govedarica (Centar za istraživanje Dunavskog regiona, Euro Aktiva, Istraživački centar)

4. Problemi i izazovi

Nelegalnost kandidata

Milanko Govedarica, iako ima višedecenijsko profesorsko iskustvo u oblasti istorije filozofije kao profesor na Filozofskom fakultetu u Beogradu od 1990. godine, iz njegove biografije ne može se utvrditi jasna povezanost tema njegovog naučnoistraživačkog rada sa medijima, novinarstvom i komunikologijom. U njegovoj biografiji se navodi da „istraživanjima iz domena komunikologije i teorije medija pristupa iz ugla filozofije psihoanalize, služeći se psihoanalitičkim pojmovima (seksualnost, nagon smrti i dr) u cilju dubinske analize onoga što se nalazi u pozadini intenzivnih medijskih afekcija, podložnosti emocionalnim manipulacijama i praksama sektaške hedonističke komunikacije ili sladostrasne agresivne ekskomunikacije.“ Do 2001. bio član SPS-a. U izveštaju Odbora posle sednice održane sa predlagračima utvrđeno je da kandidat Milanko Govedarica ne ispunjava kriterijume za kandidata za člana Saveta REM-a na osnovu prigovora koji je podneo ADEM (Udruženje digitalnih i elektronskih medija).

Nelegalnost predlagača

Tri udruženja: Centar za istraživanje Dunavskog regiona, Euro Aktiva i Istraživački centar koji su predložili dvoje kandidata (Ninković i Govedaricu) nemaju društvene mreže (sajt, Facebook ni Instagram), kao ni objavljene finansijske izveštaje za 2024. godinu. Odsustvo javno dostupnih informacija o njihovim aktivnostima podriva poverenje u posvećenost ovih organizacija slobodi izražavanja. Takođe pretragom interneta nije moguće proveriti da li su projekti koje su u izjavi naveli kao realizovani u prethodne tri godine zaista i sprovedeni, a projekti dve od tri navedene organizacije nisu povezani sa temama ljudskih prava i slobode izražavanja te ne ispunjavaju zakonske kriterijume (npr. Centar za istraživanje Dunavskog regiona kao realizovan projekat navodi „140 godina srpsko-američkih diplomatskih odnosa“, a udruženje Istraživački centar piše o kabinetskom i terenskom istraživanju na ostrvu Svalbard na Arktiku) i stoga bi bilo neophodno tražiti organizacijama dopunu dokumentacije kako bi dokazali da su sproveli ukupno tri projekta iz relevantnih oblasti. Prigovori Građanskih inicijativa na ove tri organizacije su odbijeni.

Proceduralne nepravilnosti

5. Snage nominacija

Rodoljub Šabić i Antonela Riha, jednoglasno podržani od strane široke koalicije uglednih organizacija (ukupno 31 udruženje je podržalo njihove kandidature), donose izuzetnu stručnost i kredibilitet svojim kandidaturama. Šabićeva služba kao Poverenika pokazala je doslednu posvećenost slobodi informisanja, transparentnosti i zaštiti ličnih podataka. Njegovo opsežno pravno iskustvo i kredibilitet koji je stekao radom kao Poverenik za informacije čine ga visoko kvalifikovanim da sprovodi regulatorne standarde REM-a. Antonela Riha ima višedecenijsko iskustvo novinarke i urednice, a njeno dosledno zalaganje za etičke i profesionalne standarde, slobodu izražavanja i pravo javnosti da zna, i njeno bogato iskustvo u oblasti profesionalnog novinarstva čine je snažnom kandidatkinjom za članicu Saveta REM-a.

Ova grupa predlagača doživela je politički pritisak od strane predsednice Narodne skupštine Ane Brnabić, koja je na konferenciji za medije 27. maja iznela netačne informacije o predlagačima i kandidatima u ovoj grupi, konkretno o Građanskim inicijativama i Antoneli Riha. Direktno mešanje predsednice Narodne skupštine u proces ima za cilj vršenje političkog pritiska na Odbor za kulturu i informisanje u procesu izbora kandidata/kinja za Savet REM-a. ADEM je podneo 31 prigovor na organizacije koje su predložile Šabića i Rihu za kandidate, međutim odustali su od prigovora na sednici održanoj 1. jula.

VII Grupa predlagača: Udruženja građana koja se bave pravima deteta

Sažetak

Grupa predlagača koja radi na zaštiti dece obuhvata 39 legitimnih udruženja širom Srbije, što bi trebalo da omogući ovoj grupi da ima nezavisne kandidate za glasanje u Skupštini. Međutim, proces nominacije otkrio je značajne nepravilnosti, uključujući proceduralne nedostatke, političke pritiske, nedostatak transparentnosti i neuspehe u proverbi usklađenosti kandidata i predlagača sa zakonskim zahtevima.

1. Grupa predlagača

Ova grupa predlagača, definisana članom 12 Zakona o elektronskim medijima, sastoji se od udruženja koja se fokusiraju na zaštitu prava deteta. Da bi se kvalifikovala, ova udruženja moraju biti registrovana najmanje tri godine pre javnog poziva, imati statutarnu odredbu o zaštiti dečijih prava i realizovana najmanje tri projekta vezana za zaštitu dece u poslednje tri godine. Ova grupa osigurava da se medijske politike bave bezbednošću dece, štiteći ih od štetnog sadržaja i promovišući njihovu dobrobit. Iako su njihovi doprinosi ključni za očuvanje prava deteta u regulaciji medija, integritet grupe može biti ugrožen ako predlagači ne ispunjavaju zakonske kriterijume ili funkcionišu kao GONGO organizacije, što naglašava potrebu za strogim pridržavanjem zakona kako bi se očuvala kredibilnost i uticaj njihovih nominacija. Takođe, Građanske inicijative su 16. maja, dok je trajalo slanje dokumentacije i predlaganje kandidata, objavile saopštenje u kojem smo upozorili na direktno mešanje izvršne vlasti u postupak izbora novog Saveta Regulatornog tela za elektronske medije (REM). Više organizacija koje se bave zaštitom prava dece obavestile su nas da su u tom periodu dobijali pozive i instrukcije u vezi sa procesom nominacije kandidata od strane Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, kao i Kabineta ministarke bez portfelja zadužene za rodnu ravnopravnost. Pozive su dobijali i od strane jedinica lokalne samouprave koje finansiraju projekte ovih organizacija.

Takođe, Mreža organizacija za decu Srbije, poslala je 5. juna 2025. godine 16 prigovora na 16 organizacija svrstanih na listu ovlašćenih predlagača. Prihvaćeno je 12 prigovora. Na listi ovlašćenih predlagača ostavljene su i organizacije koje ne ispunjavaju zakonske kriterijume (nemaju sprovedena tri projekta koja se bave decom).

6. juna 2025 godine Odbor za kulturu i informisanje i Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo je primio prigovor Građanskih inicijativa u kom se, između ostalog, zahteva dobijanje autentičnog tumačenja pojmova „dete“ i „zaštita dece“ u smislu važećih zakona RS zato što su prethodno 3. juna u dokumentu „Odgovor na primedbe udruženja "Građanske inicijative" i Fondacije Slavko Ćuruvija na postupak izbora članova Saveta Regulatornog tela za elektronske medije (REM)“ koji je poslala zamenica predsednice Odbora za kulturu i informisanje izneti stavovi koji ukazuju na suštinsko nerazumevanje osnovnih zakonskih pojmova relevantnih za predmetni postupak, i to:

1. Izražen je stav da lica uzrasta od 15 do 18 godina ne spadaju u kategoriju dece, iako pravni okvir države Srbije, kao i Konvencija Ujedinjenih nacija o pravima deteta, jasno definišu dete kao lice mlađe

od 18 godina.

2. Iznet je stav da zaštita dece ne predstavlja deo zaštite ljudskih prava, što je u suprotnosti sa Ustavom Republike Srbije, međunarodnim ugovorima koje je Srbija ratifikovala, kao i sa univerzalno prihvaćenim standardima zaštite ljudskih prava.

Odbor se 17. juna Odbor obratio Ministarstvu za brigu o porodici i demografiju radi davanja mišljenja u vezi sa Zakonom o ratifikaciji Konvencije UN o pravima deteta, zatim još jednim dopisom obratio Ministarstvu turizma i omladine radi davanja mišljenja u vezi sa Zakonom o mladima. Mišljenja ovih ministarstva su dostavljena 18. juna Odboru za kulturu i informisanje. Ministarstvo za brigu o porodici je odgovorilo da delatnost udruženja koja se bave zaštitom potreba i interesa mladih može se smatrati delatnošću od značaja za zaštitu dece, jer je po Zakonu mlada osoba od 15 do 30 godina, dok je prema Konvenciji o pravima deteta, dete ljudsko biće koje nije navršilo 18 godina. Ministarstvo turizma i omladine je potvrdilo da se udruženja koja u svom delovanju imaju za cilj zaštitu mladih mogu smatrati relevantnim u smislu člana 12. stav 1. tačka 7) Zakona o elektronskim medijima, tj. da jesu ovlašćeni predlagači u skladu sa Zakonom. Ipak, i pored mišljenja koja su iznela relevantna ministarstva, u konačnom izveštaju su iz procesa isključene legitimne organizacije koje se bave mladima (ukupno njih 10).

Građanske inicijative su 14. jula, poslale komentar na Predlog za 7 grupacija ovlašćenih predlagača koje je odbor razmotrio na 16. sednici i Predlog za dve grupacije ovlašćenih predlagača: Ukupno 10 organizacija je isključeno iz procesa zbog navodnog neslaganja ciljeva iz statuta sa uslovima konkursa. Među njima su: Zapadnobalkanski institut, PRAXIS, Nacionalna asocijacija roditelja i nastavnika Srbije, Udruženje muzičke umetnosti, Centar lokalne demokratije LDA, NEXUS Vranje, Centar za obrazovne politike, Centar za građansko delovanje, Užički centar za ljudska prava i demokratiju, i Forum civilne akcije FORCA. Za ove organizacije jasno je, na osnovu njihovih statutarneih ciljeva i realizovanih projekata, da se bave decom, mladima i zaštitom ljudskih prava, što uključuje i decu, kako potvrđuje i tumačenje Ministarstva za brigu o porodici i demografiju. Udruženje FORCA je isključeno bez ikakvog razloga, iako ispunjava sve formalne zakonske uslove, a odluka je doneta „kao rezultat diskusije na sednici Odbora“, što predstavlja ozbiljan proceduralni propust koji bi značio da Odbor ima pravo da preglasa zakonske odredbe. Napominjemo da je, nakon analize prigovora Saveza udruženja za pomoć mentalno nedovoljno razvijenim osobama Srbije (MNRO), evidentno da je udruženje Užički centar za ljudska prava i demokratiju dostavilo realizovane projekte, ali su i pored toga isključeni sa liste. Dakle, iz procesa je

isključeno 10 organizacija kako se videlo u konačnom izveštaju Odbora. Za čak 4 organizacije se navodi da ne ispunjavaju kriterijum jer se u ciljevima Statuta ne pominju deca, ali se pominju mladi što u izveštaju Odbora nije uzeto u obzir i pored mišljenja koja su izdala relevantna ministarstva. Jedna organizacija je izbačena iz procesa, iako ima tri projekta eksplicitno usmerena na decu. U toku debate jedan od poslanika vladajuće stranke direktno je targetirao jednu organizaciju i aktivistu te organizacije koji je od ranije na meti predstavnika/ca vlasti i pro-režimskih medija te je politički pritisak i obračun sa neistomišljenicima bio sastavni deo i ove faze procesa. Debata je okončana i pre glasanja o prigovorima na račun ovih organizacija.

U izveštaju je ostalo 11 organizacija koje su zadržane kao ovlašćeni predlagači, iako ne ispunjavaju osnovne zakonske uslove predviđene Zakonom o elektronskim medijima. Rad ovih organizacija je od neprocenjivog značaja za društvo, i činjenica da u ovom postupku formalno ne ispunjavaju uslove da budu ovlašćeni predlagači ni na koji način ne umanjuje njihovu vrednost, doprinos i legitimnost. To su: Udruženje za buloznu epidermolizu "DEBRA", Udruženje za pomoć mentalno nedovoljno razvijenim osobama Priboj, Klub košarkaša u kolicima "SINGIDUNUM", Sportski savez invalida Srbije, Udruženje za razvoj i unapređivanje kulture javnog govora "IZRAŽAJNOST", Međuopštinska organizacija gluvih i nagluvih Subotica, Eko Natural Bačka Palanka, Udruženje građana "AKTIVA-DS", Udruženje za pomoć i podršku osobama sa cističnom fibrozom Srbije, Udruženje za pomoć mentalno nedovoljno razvijenim osobama Vranje i Udruženje građana RODITELJ Smederevska Palanka. Neka od ovih udruženja nisu registrovana kao udruženja građana (već kao sportski klubovi ili savezi), što ih automatski čini formalno nevažećim predlagačima. Druga su navela usluge umesto projekata, ili aktivnosti koje ne ispunjavaju kriterijume iz konkursa. U pojedinim slučajevima, projekti nisu vezani za decu, ili su realizovani pre više od tri godine. U najmanje tri slučaja, aktivnosti su lažno prikazane kao projekti, iako se radi o učestvovanju u tuđim inicijativama ili projektima koji nisu sprovedeni. Zadržavanje ovih udruženja bez odgovarajuće provere dokumentacije i formalnog statusa predstavlja flagrantno kršenje zakonske procedure i jednakih uslova konkursa, naročito u svetlu činjenice da su istovremeno isključivana udruženja koja očigledno ispunjavaju sve zakonske kriterijume.

2. Lista predlagača

1. Bečejsko udruženje mladih
2. Centar za integraciju mladih
3. Udruženje GRIG
4. Praxis

5. Prijatelji dece Beograda
6. Pomoć deci
7. Prijatelji dece Indije
8. Atina
9. Centar za građansko delovanje
10. Centar za obrazovne politike
11. Astra
12. Centar za prava deteta
13. Dečiji centar Zaječar
14. FORCA
15. Grupa Mašta
16. Udruženje Imam ideju
17. Udruženje građana Kokoro
18. Udruženje građana Libero
19. Inicijativa za prava osoba sa mentalnim invaliditetom MDRI- S
20. Centar za kreativni i održivi razvoj Misturafina
21. Mreža organizacija za decu Srbije MODS
22. Nacionalna asocijacija roditelja i nastavnika Srbije
23. NVO Svetionik
24. Okular
25. Centar za rad za decom, mladima i porodicom Vrdničak
26. Zapadnobalkanski institut WEBIN
27. Udruženje Ružica
28. Udruženje građana Zlatiborski okrug
29. Grupa za decu i mlade Indigo
30. Udruženje muzičke umetnosti Muzika nade
31. Udruženje podrška porodici SIDRO
32. Udruženje Prijatelji dece grada Niša
33. Užički centar za ljudska prava i demokratiju
34. Užički centar za prava deteta
35. Udruženje građana NEXUS
36. Somborski edukativni centar
37. Prijatelji dece opštine Požarevac
38. Centar za proizvodnju znanja i veština
39. Kreativna pedagogija
40. Prijatelji dece Srbije
41. Udruženje za podršku deci i osobama sa invaliditetom i njihovim porodicama „Realno“
42. Prijatelji dece opštine Surčin
43. Prijatelji dece opštine Zvezdara
44. Centar za kreativni razvoj – Knjaževac
45. Centar lokalne demokratije
46. Integrativni Global Centar

47. Međuopštinska organizacija gluvih i nagluvih Kikinda
48. Međuopštinska organizacija gluvih i nagluvih Subotica
49. Klub košarkaša u kolicima Singidunum
50. Udruženje Snaga porodice
51. Udruženje Tour de Fruška
52. Udruženje Šiljkan
53. Udruženje Ustani prijatelju
54. Centar za nestalu i zlostavljanu decu
55. Udruženje za pomoć OSI Duga iz Negotina
56. Eko natural
57. Centar za razvoj i društvenu integraciju iz Novog Sada
58. Centar za aktivizam Vranje
59. Udruženje roditelja dece oštećenog sluha URDOS
60. Ženski centar 21. vek
61. Udruženje građana Roditelj
62. Mreža za dobrobit
63. Udruženje građana Čoška
64. Svi smo jednaki
65. Udruženje za pomoć MNRO Ivanjica
66. Društvo za pomoć MNRO Aleksandrovac
67. Društvo za pomoć MNRL Aleksinac
68. Udruženje sa mentalnim invaliditetom MI Niš
69. Kraljevačko udruženje za pomoć osobama sa autizmom
70. Beogradski centar za osobe sa invaliditetom
71. Bezbedno dete
72. Centar projektnih ideja
73. Udruženje za pomoć MNRO Priboj
74. Udruženje za pomoć MNRO Tahir Taša Delić
75. Udruženje za pomoć MNRO Vranje
76. Udruženje za pomoć MNRO Zagrljaj Topola
77. Romski kulturni prosvetni centar
78. Savez gluvih i nagluvih Vojvodine
79. Savez srpskih udruženja Severnbackog okruga
80. Savez studenata građevinskog fakulteta u Subotici
81. Savez udruženja Srbije za pomoć osobama sa autizmom
82. Savez udruženja za pomoć MNRO Srbije
83. Sportski savez invalida Srbije
84. Centar Novi Svet
85. Naša Surdulica za sve
86. Okružna organizacija saveza slepih Srbije, Kragujevac
87. Organizacija gluvih i nagluvih Bečej
88. Porodična Srbija

89. Čepom do osmeha
90. Udruženje za buloznu epidermolizu Debra
91. Inicijativa 021
92. Izražajnost
93. Udruženje Jednaki Kragujevac
94. Udruženje za zaštitu starih zanata LANE
95. Udruženje osoba sa invaliditetom Beograd
96. Udruženje Roma Novi Bečej
97. Udruženje za pomoć i podršku osobama sa cističnom fibrozom Srbije
98. Udruženje za pomoć osobama sa Daun sindromom
99. Zajednica za afirmaciju jedinstva, edukacija i društvenog napretka omladine – Zajedno
100. Aktiva – DS
101. Svetska organizacija Roma – Rromanipen

3. Lista kandidata

1. Dušan Aleksić (45 organizacija)
2. Dubravka Valić Nedeljković (45 organizacija)
3. Miloš Radunović (55 organizacija)
4. Tanja Janković (55 organizacija)
5. Vladan Škorić (1 organizacija)
6. Ljuan Koka (1 organizacija)

4. Problemi i izazovi

Nelegalnost predlagača

Tokom procesa identifikovani su brojni problemi vezani za transparentnost i povezanost određenih organizacija sa vlastima.

Ukupno 17 organizacija koje su podržale kandidate Radunovića i Janković dobile su sredstva od Ministarstva za rad i Kabineta Ministarke bez portfelja Macure u 2024. godini. Ukupan iznos dodeljen organizacijama koje su podržale imenovane kandidate iznosi preko 80.100.800 RSD. Nije sporno da organizacije konkurišu i dobijaju podršku na javnim konkursima za finansiranje i sufinansiranje projekata

udruženja građana, ali ono što je sporno jeste to što su neke od organizacija koje su dobile ovu podršku dobijale pozive sa instrukcijama za predlaganje kandidata čime je izvršen direktan pritisak na njih od strane izvršne vlasti.

Nedostatak dokaza o radu sa decom: Neka udruženja imaju opšti opis svojih aktivnosti koji ne potvrđuje specifičan rad sa decom (jedna organizacija je u februaru 2025. godine promenila statut i dodala kao oblast delovanja i pitanje zaštite dece), dok za neka udruženja (njih 21) ne postoje tragovi aktivnosti na društvenim mrežama, pa stoga nije moguće utvrditi da li zaista ispunjavaju kriterijume o sprovođenju tri projekta u specifičnoj oblasti u poslednje tri godine. Pravni zastupnici 15 organizacija su potpisnici podrške kandidaturi Aleksandra Vučića na predsedničkim izborima 2023. godine čime se dovodi u pitanje politička neutralnost predloženih kandidata.

U postupku provere utvrđeno je da najmanje 17 organizacija koje su podnele predloge u okviru grupe za zaštitu prava deteta ne ispunjavaju zakonske uslove iz člana 12. stav 7. Zakona o elektronskim medijima. Konkretno, ove organizacije ne ispunjavaju kumulativne kriterijume da imaju zaštitu dece definisanu kao osnovnu statutarно-pravnu delatnost, niti su u poslednje tri godine realizovale najmanje tri projekta u oblasti zaštite dece, što zakon izričito propisuje za sticanje statusa ovlašćenog predlagača. U većini slučajeva, njihovo delovanje se odnosi na druge oblasti (poput zaštite životne sredine, sporta, rada sa odraslima, osoba sa invaliditetom, obrazovanja, zanata, kulture i sličnih aktivnosti), a deca se eventualno pominju u propratnim aktivnostima, što nije dovoljno za ispunjavanje zakonskog uslova. Neke od organizacija nemaju ni jedan projekat koji bi se mogao kvalifikovati kao projekat zaštite dece (17 organizacija).

Nelegalnost kandidata

Kandidatkinja Tanja Janković ne poseduje neophodne kvalifikacije za članstvo u Savetu REM a. Jedino radno iskustvo koje ima donekle dodira sa oblastima elektronskih medija ostvarila je u u Maxim Media Plus-u, u vlasništvu porodice Krdžić ali nedovoljno da ispuni zakonske kriterijume o uslovima koje kandidati treba da ispune. Ipak njena kandidatura je prihvaćena i svrstana je na listu konačnih kandidata. Na konačnoj listi nisu se našli Vladan Škorić i Ljuan Koka.

Proceduralne nepravilnosti

Tokom trajanja perioda podnošenja dokumentacije, Građanskim inicijativama su se javile pojedine

organizacije koje se bave zaštitom prava dece i koje su nam saopštile da su dobijale pozive od Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja kao i iz Kabineta ministarke bez portfelja zadužene za oblast rodne ravnopravnosti i pojedinih jedinica lokalne samouprave sa instrukcijama kako da nominuju kandidate (Miloša Radunovića i Tanju Janković). Organizacijama su se javljala tela izvršne vlasti koja nisu ovlašćeni predlagači u skladu sa Zakonom. Podrška kandidatima je tražena i tokom prvog ciklusa predlaganja kandidata, što je očigledan politički pritisak na organizacije da podrže kandidate iza kojih stoji izvršna vlast. U izjavi o sprovedenim projektima jedne organizacije nisu obrisane instrukcije koje su u dokumentu dobili vezane za pisanje tog dokumenta.

Zbog političkog pritiska izvršne vlasti na pojedine organizacije, legitimnost ovih organizacija i kandidata je pod znakom pitanja.

5. Snage nominacija

Dr Dušan Aleksić, docent na Filozofskom fakultetu u Nišu, posvećeni zagovornik prava dece, ima dokazanu istoriju rada sa organizacijama na lokalnom nivou i stručno bavljenje temama od važnosti za rad REM-a. Oboje kandidata pokazuju stručnost, integritet i posvećenost potrebne za značajan doprinos regulatornom okviru REM-a, osiguravajući da prava i interesi dece ostanu u fokusu nadzora medija. Dubravka Valić Nedeljković, istaknuta članica akademske zajednice i medijska stručnjakinja, nudi neprocenjiv uvid u medijsku pismenost i javnu komunikaciju. Njena posvećenost unapređenju demokratskih vrednosti i etičkog novinarstva dodatno jača njenu nominaciju.

VIII Grupa predlagača: Nacionalni saveti nacionalnih manjina

Sažetak

1. Grupa predlagača

Ova grupa predlagača definisana je članom 12 Zakona o elektronskim medijima kao nacionalni saveti nacionalnih manjina, ovlašćeni da nominuju kandidate za Savet REM-a. Postoji 24 priznata nacionalna saveta nacionalnih manjina u Srbiji, od kojih svaki zastupa kulturne, jezičke i medijske interese svojih zajednica. Ovi saveti igraju vitalnu ulogu u osiguravanju zastupljenosti manjinskih glasova u regulatornim

telima.

2. Lista predlagača

1. Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine
2. Bošnjачko nacionalno vijeće
3. Albanski nacionalni savet

3. Lista kandidata

1. Ištvan Bodžoni (Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine)
2. Muhedin Fijuljanin (Bošnjачko nacionalno vijeće)
3. Lumturija Ameti (Albanski nacionalni savet)

4. Problemi i izazovi

Nelegalnost predlagača

Ne postoji.

Nelegalnost kandidata

Ištvan Bodžoni, kandidat ispred Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine, ponovo je predložen za članstvo u Savetu REM-a, uprkos ozbiljnim dokazima iz prethodnog postupka koji ukazuju na njegov sukob interesa i neistinito predstavljanje činjenica. Tokom javnog slušanja 23. januara 2025. godine, Bodžoni je izjavio da nije vlasnik medija, iako je u tom trenutku bio upisan kao zastupnik Fondacije Panonija u registru Agencije za privredne registre. Taj registar je javan i promene u njemu su dostupne za proveru, a prijava za brisanje Bodžonija iz registra APR-u je podneta tek **28. januara 2025. godine**— pet dana nakon što je saznao na javnom slušanju za činjenicu da je ovaj podatak javno raspoloživ. Ova vremenska disproporcija ukazuje da je Bodžoni javno izneo neistinu, i to verovatno sa namerom da prikrije očigledan sukob interesa. Panonija fondacija upravlja medijskom mrežom koja uključuje Pannon RTV i više drugih medijskih platformi koje primarno služe mađarskoj zajednici u Srbiji, čime Bodžoni direktno krši član 15 Zakona o elektronskim medijima koji zabranjuje članovima Saveta REM-a da budu vlasnici ili da imaju interes u medijskim kućama. Pored toga, dokumentovani su milioni evra podrške koje je Panon RTV dobio iz budžeta mađarske vlade, a izveštaji nezavisnih medija navode i bliske veze

Bodžonija sa Fidesz-om i Viktorom Orbanom, što dodatno pojačava zabrinutost o neprimerenom stranom političkom uticaju.

Na zasedanjima Odbora za kulturu i informisanje, kao i na sednici Odbora kojoj su prisustvovali Predsednica skupštine Ana Brnabić i predstavnici međunarodne zajednice, Građanske inicijative su odustale od prigovora koji se odnosi na kandidata Ištvana Bodžonija usled neslaganja oko tumačenja konflikta interesa.

Proceduralne nepravilnosti

5. Snage nominacija

IX Grupa predlagača: Crkve i verske zajednice

Sažetak

1. Grupa predlagača

Ova grupa predlagača definisana je članom 12 Zakona o elektronskim medijima kao crkve i verske zajednice. Ove institucije su ovlašćene da nominuju kandidate za Savet REM-a kako bi zastupale interese i perspektive svojih zajednica.

2. Lista predlagača

1. Srpska pravoslavna crkva
2. Rimokatolička crkva
3. Islamska zajednica Srbije
4. Jevrejska verska zajednica
5. Islamska zajednica u Srbiji

3. Lista kandidata

1. Sanja Anđelković (Srpska pravoslavna crkva, Rimokatolička crkva, Islamska zajednica Srbije, Jevrejska verska zajednica)
2. Snežana Miljković (Srpska pravoslavna crkva, Rimokatolička crkva, Islamska zajednica Srbije,

Jevrejska verska zajednica)

3. Mevlud Dudić (Islamska zajednica u Srbiji)
4. Sumeja Smailagić (Islamska zajednica u Srbiji)

4. Problemi i izazovi

Nelegalnost predlagača

Ne postoji.

Nelegalnost kandidata

Sanja Anđelković je prijavljena REM-u u oktobru 2020. godine zbog govora mržnje i diskriminacije protiv Roma. Prema pisanju portala Istinomer, koji se pozvao na saopštenje Inicijative A 11, Anđelković je iznela niz rasističkih izjava o Romima, između ostalog da "nema te sile koja može da očisti to što oni mogu da isprljaju". Prema zapisniku sa 395. vanredne sednice održane 26. aprila 2021. godine, navedeno je: „Podnosilac žalbe ocenio je izjavu voditeljke kao diskriminatorSKU, pristrasnu i neobjektivnu jer je 'neutemeljeno zaključila da je za otpad sigurno odgovorno obližnje romsko naselje.' Zaključak žalbe o rasnoj diskriminaciji zasnovan je na 'širenju predrasuda i diskriminaciji zajednice koja je već višestruko marginalizovana.'" Žalba je odbijena uz obrazloženje Službe za nadzor: „Sektor za monitoring i analizu nije u poziciji da utvrdi tačnost navoda o tome da li je pomenuto naselje uzrok nečistoće ili ne, niti je žalba potkrepljena dokazima koji bi mogli potvrditi da je izjava voditeljke (koja je profesionalno upoznata s komunalnim problemima u Beogradu) netačna.“ U to vreme, na čelu Sektora za monitoring i analizu REM-a bio je Stevica Smederevac (takođe sada kandidat za REM predložen od strane Zaštitnika građana i Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti). Prema članu 15. Zakona o elektronskim medijima, kandidati za Savet REM-a ne smeju se baviti radnjama ili ponašanjem koje ugrožavaju ugled, nezavisnost ili integritet Regulatora, uključujući govor mržnje ili diskriminatorске prakse. Takođe, prema članu 10. Zakona o elektronskim medijima, "član Saveta može biti samo lice koje ima ugled u javnosti, koje se svojim radom i aktivnostima zalagalo za slobodu izražavanja, slobodan protok informacija, ostvarivanje ljudskih prava, razvoj civilnog društva, unapređenje demokratije i poštovanje ustavnosti i zakonitosti". Odbor za kulturu i informisanje nije prihvatio prigovor Građanskih inicijativa na kandidaturu Sanje Anđelković. Odbor u odgovoru navodi da je sporna izjava navodno izvučena iz konteksta i da je izrečena zapravo u korist stanovnika „nehigijenskih naselja“ i kao deo aktivizma za bolje uslove života u ovim naseljima, a sam prigovor je ocenjen kao „totalno irelevantan“.

Odbor u odgovoru ne daje neutralno razjašnjenje, već zauzima poziciju koja ima za cilj da kandidatkinju liši eventualne odgovornosti za izrečeno. Odbor nejasnom argumentacijom pokušava da predstavi izjavu kandidatkinje kao nesporazum, preusmeri njeno značenje, a čitav slučaj koristi se u cilju naglašavanja kvaliteta i ugleda koje Odbor vidi kod kandidatkinje.

Proceduralne nepravilnosti

Odbor za kulturu i informisanje nije prihvatio prigovor na uočene proceduralne propuste u predlozima kandidata, iako kandidatkinja Sanja Anđelković ne ispunjava uslove za članicu Saveta REM. Njena izjava o prihvatanju kandidature neprecizna je i pravno neodrživa. U izjavi se navodi da daje pisani pristanak da bude kandidatkinja ispred „Srpske pravoslavne crkve, i drugih crkava i verskih zajednica“, ali druge crkve i verske zajednice nisu pojedinačno poslale kandidaturu što je zakonski uslov. U izjavi o izostanku sukoba interesa i nepostojanju prepreka za izbor, Anđelković se poziva isključivo na Srpsku pravoslavnu crkvu, dok se ostali predlagači nigde ne navode. Nepotpuna i nejasna dokumentacija dovodi u pitanje validnost samog kandidatskog predloga i njegovu usklađenost sa procedurom i zakonom. Slična nepravilnost primećena je i u slučaju kandidatkinje Snežane Miljković, koja je dala pristanak da bude kandidatkinja ispred „Crkve i verskih zajednica“, ne navodeći o kojim zajednicama je reč. Na sednici Odbora za kulturu i informisanje 1. i 2. jula 2025. godine utvrđena je lista predloženih kandidata koji ispunjavaju uslove za člana Saveta Regulatora u skladu sa članom 13. stav 4. Zakona koje saglasno članu 12. stav 1. tačka 9 Zakona, na kojoj se nalaze i Sanja Lubardić Anđelković i Snežana Miljković, kao i Mevlud Dudić i Sumeja Smailagić.

5. Snage nominacija

Ne postoje.